

oikos

LIETUVIŲ IŠEIVIJOS INSTITUTAS

LIKOS

LIETUVIŲ MIGRACIJOS IR DIASPOROS STUDIJOS

2012 Nr. 1 (13)

VERSUS AUREUS

Numeris išleistas vykdant Lietuvos mokslo tarybos remiamą projektą
„Lietuviai pasaulyje: tautinio identiteto išsaugojimas emigracijoje“

REDAKCIJOS KOLEGIJA

Egidijus ALEKSANDRAVIČIUS vyriausiasis redaktorius
(Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva)

Dalia KUIZINIENĖ redaktoriaus pavaduotoja
(Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva)

Vida BAGDONAVIČIENĖ
(Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva)

Tomas BALKELIS
(Mančesterio universitetas, Didžioji Britanija)

Daiva DAPKUTĖ
(Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva)

Mykolas DRUNGA
(Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva)

Alfonsas EIDINTAS
(Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Lietuva)

Violeta KELERTIENĖ
(Vašingtono universitetas, Siatlas, JAV)

Kaja KUMER-HAUKANÕMM
(Tartu universitetas, Estija)

Daiva Kristina KUZMICKAITĖ
(Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva)

Vėjas Gabriel LIULEVIČIUS
(Tenesio universitetas, JAV)

Saulius PIVORAS
(Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva)

Linas SALDUKAS
(Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva)

Juozas SKIRIUS
(Lietuvos edukologijos universitetas, Lietuva)

Giedrius SUBAČIUS
(Ilinojaus universitetas, Čikaga, JAV)

Romas VAŠTOKAS
(Trento universitetas, Kanada)

Lietuvių išėivijos institutas
S. Daukanto g. 25, LT-44249 Kaunas, Lietuva

© Lietuvių išėivijos institutas, 2012
© „Versus aureus“ leidykla, 2012

TURINYS

ŠIUOLAIKINIAI MIGRACIJOS PROCESAI TRENDS OF CONTEMPORARY MIGRATION

Ingrida CELEŠIŪTĖ	Darbo migracijos, kvalifikacijos ir lietuviškosios tapatybės sankirtos: išsaugoti, palaikyti ar kurti?	
Daiva Kristina KUZMICKAITĖ	At the intersection of labor migration, qualifications, and Lithuanian identity: to preserve, support or renounce?	9
Ieva KRIPINĖ	Lietuviškojo tapatumo daryba transmigracinėse patirtyse: šiuolaikiniai migrantai iš Lietuvos Niujorke The Creation of Lithuanian Identity While Experiencing Transmigration: Contemporary Lithuanian Migrants in New York	26
Vija PLATAČIŪTĖ	Lietuvos pilietybės politika: etninės pilietybės tvarumo aspektai The politics of Lithuanian citizenship: aspects of the persistence of ethnic identity	37

DIASPOROS ISTORIJA IR KULTŪRA
HISTORY AND CULTURE OF DIASPORA

- Saulius PIVORAS Teritorinės tapatybės konstravimas formuojantis moderniam Pabaltijo vokiečių ir Suomijos švedų tautiniam sąmoningumui
Construing territorial identity in the process of forming a modern national consciousness among Baltic German and Finnish Swedes. 59
- Ilona STRUMICKIENĖ Darbas ranka rankon – Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo vargdienių seserų kongregacijos Šiaurės Amerikoje rėmėjai
The supporters of the Sisters of the Immaculate Conception of the Blessed Virgin Mary 60
- Linas SALDUKAS Lietuvių ir latvių tautinės tapatybės išsaugojimo siekiai DP stovyklose Vokietijoje
The aspirations of Lithuanians and Latvians to preserve their national identity in the DP camps of Germany 68
- Kristina ŪSAITĖ Tarp bendruomeninės tradicijos ir savarankiškumo: Didžiosios Britanijos lietuvių jaunimo sąjunga XX a. 8 dešimtmečio pabaigoje – 9 dešimtmetyje
Between community tradition and independence: the Great Britain Lithuanian Youth Association from the late 1970s to the 1980s 82
- Ingrida ŽINDŽIUVIENĖ Amerikietiškos svajonės lietuviška versija: emigranto portretas Alės Rūtos romanuose „Pirmieji svetur“ ir „Daigynas“
The Lithuanian Version of The American Dream: the Lithuanian Immigrant’s Portrait in Alė Rūta’s Novels „Pirmieji svetur“ and „Daigynas“ 99
- Rūta ŠLAPKAUSKAITĖ Kūno apylankos Rohinto Mistry apsakyme „Plaukimo pamokos“
Narrating the Body in Rohinto Mistry’s „Swimming Lessons“ 115

Darius JUODIS	Lietuvių išeivijos įvaizdis sovietinio saugumo dokumentuose 1945–1991 m. The image of Lithuanian exiles in Soviet state security documents from 1945 to 1991 124
---------------	---

IŠ ARCHYVŲ
FROM ARCHIVES

Sigita ŽEMAITYTĖ	Tai yra mano žmonės, [...] tai yra kartu ir mano stiprybė: diasporinės tautos tapatybės formavimasis. Teresės Vekteris atvejis Those are my people, . . . and that is my strength: How Terese Vekteris formed her Diaspora Identity 135
------------------	--

RECENZIJOS
BOOK REVIEWS

Juozas SKIRIUS	Priverstinis lenkų grįžimas į tėvynę The forcible return of Poles to heir homeland 145
----------------	---

Asta PETRAITYTĖ- BRIEDIENĖ	Dvikovų labirintai Duel labyrinths 149
-------------------------------	---

Ieva BIRMANTAITĖ	„Kad kultūrų įvairovę priimtum kaip vertybę, nuo jos gyventi reikia atokiai“ “To accept cultural variety as a value, you have to live further away from it” 153
------------------	--

Sandra GRIGARAVIČIŪTĖ	Lietuvos atstovavimas Švedijoje pagal R. Motuzą Lithuanian Representation in Sweden, according to Remigijus Motuzas. 156
--------------------------	---

KRONIKA

EVENTS

Lietuvos Respublikos (LR) Prezidentė ir lietuvių išeivija
President of Lithuania and Lithuanian Emigration 173

Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir institucijų
prie LRV santykiai su išeivija
Review of Relations between Lithuanian Government
and its Subsidiary Institutions and the Lithuanian
Emigrant Community 175

Visuomenėje
Society 181

Lietuvių išeivijos institute
Lithuanian Emigration Institute 185

MŪŠŲ AUTORIAI

AUTHORS 187

REIKALAVIMAI STRAIPSNIAMS

REQUIREMENTS FOR CONTRIBUTORS 189

Mūsų autoriai

Ieva BIRMANTAITĖ
Vytauto Didžiojo universiteto
Lietuvių literatūros katedros magistrantė
El. paštas i.birmantaite@hmf.vdu.lt

Ingrida CELEŠIŪTĖ
Vytauto Didžiojo universiteto
Socialinių mokslų fakulteto doktorantė
El. paštas i.celesiute@smf.vdu.lt

Darius JUODIS
Lietuvos istorijos instituto doktorantas
El. paštas rez.muziejus@gmail.com

Sandra GRIGARAVIČIŪTĖ
Lietuvos edukologijos universiteto
Studijų prodekanė, docentė
El. paštas sandra.grigaraviciute@leu.lt

Ieva KRIPIENĖ
Vytauto Didžiojo universiteto
Sociologijos katedros doktorantė
El. paštas
i.kripiene@smf.vdu.lt

Daiva KUZMICKAITĖ
Vytauto Didžiojo universiteto
Lietuvių išėivijos instituto
mokslo darbuotoja
El. paštas d.kuzmickaite@pmdf.vdu.lt

Giedrė MILERYTĖ
Vytauto Didžiojo universiteto
Istorijos katedros doktorantė
El. paštas g.mileryte@hmf.vdu.lt

Asta PETRAITYTĖ-BRIEDIENĖ
Vytauto Didžiojo universiteto
Lozoraičių muziejaus vedėja, daktarė
El. paštas a.briediene@hmf.vdu.lt

Saulius PIVORAS
Vytauto Didžiojo universiteto
Viešojo administravimo
katedros docentas, vedėjas
El. paštas s.pivoras@pmdf.vdu.lt

Vija PLATAČIŪTĖ
Vytauto Didžiojo universiteto
Politikos mokslų ir diplomatijos fakulteto
doktorantė
El. paštas v.plataciute@pmdf.lt

Linas SALDUKAS
Vytauto Didžiojo universiteto
Lietuvių išėivijos instituto
mokslo darbuotojas
El. paštas l.saldukas@hmf.vdu.lt

Juozas SKIRIUS
Lietuvos edukologijos universiteto
Visuotinės istorijos katedros profesorius
El. paštas juozas.skirius@leu.lt

Ilona STRUMICKIENĖ
Vytauto Didžiojo universiteto
Lietuvių išėivijos instituto
mokslo darbuotoja
El. paštas i.strumickiene@hmf.vdu.lt

Rūta ŠLAPKAUSKAITĖ
Vilniaus universiteto
Anglų filologijos katedros lektorė, daktarė
El. paštas ruta_slapkauskaite@yahoo.ca

Kristina ŪSAITĖ
Vytauto Didžiojo universiteto
Istorijos katedros doktorantė
El. paštas k.usaite@hmf.vdu.lt

Sigita ŽEMAITYTĖ
Vytauto Didžiojo universiteto
Istorijos katedros magistrantė
El. paštas s.zemaityte@hmf.vdu.lt

Ingrida ŽINDŽIUVIENĖ
Vytauto Didžiojo universiteto
Anglų filologijos katedros docentė, vedėja
El. paštas i.zindziuviene@hmf.vdu.lt

Reikalavimai straipsniams

Akademinis žurnalas *Oikos* (gr. kalba „namai“) yra skirtas šiuolaikinės migracijos, Lietuvos migracijos politikos, diasporos istorijos ir kultūros problemoms aptarti. Leidinyje spausdinami originalūs moksliniai ir apžvalginiai straipsniai, recenzijos, archyvinų dokumentų publikacijos.

Straipsniai skelbiami lietuvių ir anglų kalbomis.

Straipsnių apimtis – iki 1 autorinio lanko (40 000 spaudos ženklų), recenzijų – iki 0,25 autorinio lanko (10 000 spaudos ženklų). Dėl didesnės apimties publikacijų reikia iš anksto susitarti su redakcija. Tekstai redakcijai pateikiami A4 formato *Times New Roman* 12 šriftu, 1,5 eilutės intervalu.

Žurnalui *Oikos* teikiami straipsniai yra vertinami dviejų redaktorių kolegijos pasiskirtų recenzentų.

Leidinyje skelbiami tik anksčiau neskelbti straipsniai. Jie turi atitikti akademiniam straipsniams keliamus reikalavimus. Juose turi būti suformuluotas mokslinių tyrimų tikslas, pristatyta analizuojamos problemos tyrimų būklė, pateiktos tyrimo išvados, nurodyti šaltiniai ir literatūra. Prie lietuviškai skelbiamo mokslinio teksto turi būti pri-

dėta santrauka anglų ir lietuvių kalbomis (600–1000 spaudos ženklų). Prie nelietuviškai skelbiamo straipsnio būtina santrauka lietuvių kalba.

Pastabos ir nuorodos pateikiamos straipsnio pabaigoje, numeracija ištisinė. (Nuorodos ir pastabos daromos per insert/endnote.) Nuorodos straipsnio pabaigoje pateikiamos pagal tokią schemą:

- **Nurodant knygą:** autoriaus pavardė, vardas, leidinio pavadinimas, leidimo vieta, leidykla, leidimo metai ir puslapis, iš kurio cituojama. Prireikus nurodomas leidinio tomas.
  - **Nurodant straipsnį iš knygos:** autoriaus pavardė, vardas, straipsnio pavadinimas, knygos pavadinimas, leidimo metai, leidykla, puslapis, iš kurio cituojama.
  - **Nurodant straipsnį iš periodinio leidinio:** autoriaus pavardė, vardas, straipsnio pavadinimas, periodinio leidinio pavadinimas, leidimo metai, numeris, puslapis, iš kurio cituojama.
- Citatos išskiriamos dvigubomis kabutėmis nekeičiant šrifto ir neišskiriant tekste kitai.

Lietuviškame tekste nelietuviški asmenvardžiai rašomi originalo forma. Pirmą kartą tekste yra pateikiamas visas vardas, pavardė, toliau galima rašyti tik to paties asmens pavardę. Dažniausiai vartojami vietovardžiai, apie kuriuos žinių galima rasti prieinamose enciklopedijose, lietuvių kalba rašomi tradiciškai, pagal tarimą. Reti ir negirdėti pavadinimai, neturintys transliteracijos, rašomi originalo rašyba.

Bendradarbiai ir autoriai siųsdami savo straipsnį turi nurodyti savo vardą, pavardę, atstovaujamą instituciją, mokslo laipsnį, el. pašto adresą, telefoną.

Oikos redaktorių kolegijai pateikiamas kompiuteriu surinktas tekstas ir išspausdintas vienas straipsnio egzempliorius.

Straipsnius, recenzijas prašome siųsti į Lietuvių išėivijos institutą (S. Daukanto g. 25, LT-44249 Kaunas, el. paštas isc@fc.vdu.lt. Informacija tel. (8 37) 32 78 39) arba redaktoriaus pavaduotojai Daliai Kuizinienei el. paštu d.kuiziniene@hmf.vdu.lt.

Žurnalas recenzuojamas ir dedamas tarptautinėse EBSCO publishing duomenų bazėse <http://www.epnet.com/>.

oikos 2012 Nr. 1 (13)

LIETUVIŲ MIGRACIJOS IR DIASPOROS STUDIJOS

ISSN 1822-5152

Leidžiama du kartus per metus

Redaktorė *Zita Kutraitė*

Serijos dailininkė *Kornelija Buožytė*

Maketuotojas *Linas Vaškevičius*

Išleido „Versus aureus“ leidykla

Rūdninkų g. 10, LT-01135 Vilnius

info@versus.lt | www.versus.lt

Spausdino UAB BALTO print

Utenos g. 41a, LT-08217 Vilnius

info@baltoprint.com | www.baltoprint.lt